

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

PIK LI.

Ч. 243. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 15-го грудня 1943.

No. 243. Jersey City, N. J., Wednesday, December 15, 1943.

VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: WErger 4-0237. — Тел. У. Н. Сомау: WErger 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАЛІЗНИЧІ ПІДПРИЄМСТВА НЕ ПРИЗНАЮТЬ РІВНОСТІ РАС НА ПІВДНІ

ВАШІНГТОН. — Шіснацять залізничних підприємств, що мають свої лінії у південних стейтах, не послухали зазиву президента і відмовилися приймати чорних людей до праці на рівні з білими. Так звана Президентська Комісія для Справедливого Заняття видала припоручення до залізничних підприємств та до корабельних варстатів, щоб вони приймали чорних на рівні з білими до праці. Юнії дістали припоручення приймати чорних як повноправних членів. Сталося навпаки. Робітничі юнії у корабельних варстатах створили під-відділи для чорних і вони там віддавали свої вкладки, щоб дістати право до праці, хоч не діставали права голосування в юніях. Внаслідок цього чорні відмовилися платити вкладки. Залізничні підприємства відмовилися приймати чорних на кондукторів та залізничних машиністів або на інші відповідальні становища лише тому, що на півдні білі люди не вважають чорних за собі рівних. — Залізничні підприємства в додатку ще відповіли президентській комісії, що домагання рівності рас на півдні є „нереалістичне“.

СПІРКА НАД РЕЄСТРУВАННЯМ ЮНІЙНИХ ФОНДІВ ДЛЯ ОПОДАТКУВАННЯ

ВАШІНГТОН. — У сенаті віджила раз уже вирішена справа реєстрування юнійних фондів для наложення на них податків. Звісно, що робітничі юнії тепер розрослися до міліонових підприємств і не хочуть признавати, кількі в них фондів. У сенаті була вже спроба перевести закон, щоб юнії обов'язково вислали до податкових бюр викази своїх заробітків та фондів, як це роблять корпорації та приватні одиниці. Ця спроба перепала в сенаті. Тепер, з огляду на великі потреби федерального скарбу, група сенаторів, які не хочуть, щоб сенат приготується гостра дебата над нею. У подібним положенню знаходяться фермерські кооперативи, які теж звільнені від податків, хоч оперують мільонами.

УХВАЛЕНО ПІДВИШКУ ЦІНИ НАФТИ

ВАШІНГТОН. — Палата репрезентантів переглянула підвишку ціни земного олію на 35 центів від барилки. Виконання цієї ухвали доручає палата Бюрови Адміністрації Цін. Ця агенція в порозумінню з Директором Стабілізації вже двічі відкинула таку пропозицію у побоюванні, що це викличе інфляцію.

ДРУГА ВІЙНА ЗАТЯГАЄТЬСЯ ДОВШЕ ВІД ПЕРШОЇ

У середу 15. грудня в годині 11. ранку за французьким численням теперішня світова війна досягає довжини першої світової війни. Перша війна розпочалася 28. липня 1914. наїздом Австрії на Сербію і тривала аж до примиря в дні 11. листопаду, 1918. р. Вона тривала 4 роки й 106 днів. Теперішня війна почалася нападом Німеччини на Польщу дня 1. вересня 1939. р.

УРЯДОВА ЗАБОРОНА СТРАЙКУ В ПРИЛЮДНИХ УСЛУГАХ

ВАШІНГТОН. — Краєва Воєнна Рада вислала до страйкуючих робітників підприємств Прилюдної Услуги в Ленсфорд, Па. наказ покінчити страйк в середу. Страйк вибух у підприємстві Пенсильвенія Павер енд Лайт Компані. Рада грозить робітникам, що на випадок непослуху перешле цю справу до президента Рузвельта для відповідного урядового зарядження. Телеграфічний наказ вислано теж до Конгресу Промислових Організацій СЮ, бо страйкуючі робітники належать до цієї організації.

ДЛЯ ЗАПЕВНЕННЯ ПОТРЕБ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ

ВАШІНГТОН. — Директор Економічної Стабілізації Фред Вінсон доручив Раді Воєнної Продукції та Бюрови Адміністрації Цін, щоб обі ці агенції почувалися відповідальними за постачання виробів для вжитку цивільного населення. Обі агенції мають випрацювати відповідну програму продукції, а також придумати способи втримання цін на низькім рівні. Іде про те, що останніми часами пощезали з крамниць дешеві продукти, а осталися лише дорогі. Це викликає замішання, негодування і підготовляє інфляцію, бо не всі люди мають подостатком гроша на дорожчі предмети особистого вжитку.

ПОМЕР ПРЕЗИДЕНТІВ СЕКРЕТАР

ВАШІНГТОН. — Тут помер Марвін Мкінтайр, приватний секретар президента від часу, коли Рузвельт перевівся до Білого Дому в 1933. р. Небіжчик мав 65 літ. Президент повідомлений про це телеграфічно прислав висловлю жалю по втраті приятеля, з яким прожив чверть століття. — Мкінтайр залишив свої обов'язки щойно три тижні перед смертю. Він був газетарем і знав Рузвельта ще з тих часів, як той був підсекретарем флоту.

За використання машинерії Ліги Націй

НЬО ЙОРК. — Сотня американських громадян, що в один чи другий спосіб співпрацювали із жеенецькою Лігою Націй, відбули свою конференцію, яка тривала три дні вчаші в Нью Йорку а вчаші в Принстон, в стейті Нью Джерзі. Вони підготовлялися до цієї конференції шість місяців, розібравши між себе реферати. Вони засували осяги Ліги Націй і її працю в таких д'янках, як безпека, розбросення, економічні й фінансові проблеми, мандати, торговля ліками, здоров'я, загальні засади міжнародної організації. Ці прихильники Ліги Націй прийшли до висновку, що веденська праця й досвід Ліги Націй повинні бути використані при творенні нового міжнародного тіла. Це може статися так, щоб оживити Лігу Націй, додавши до неї потрібні нові агенції та розширивши її працю; або створити нову міжнародну установу, рівнорядну до Ліги Націй, для введення в життя таких міжнародних агенцій, які досі ще не існували. Учасники конференції ствердили, що започаткована Рузвельтом конференція архова в Гат Спрінгс та конференція 44 держав в Атлантик Сіті є якраз поширенням праці Ліги Націй і тому висліді цих нарад виказують рівнобіжність із змаганнями Ліги Націй.

ДЕБАТА НАД НАШОЮ ПОЛІТИКОЮ СУПРОТИ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

ВАШІНГТОН. — Член Республіканської Партії, сенатор Гю А. Батлер із Небраски, відбув 20,000-мильову подорож в часі літніх вакацій до південно-американських республік. Повернувшись, він заявив, що політика нашого уряду супроти південно-американських республік не є доцільна, бо вона викликає там ненависть. Іменно тому, що Злучені Держави просто купують собі приязнь цих держав, а на такі цілі наш уряд видав уже 6 біліонів доларів. У відповідь на такий закид виказав сенатор Кенет Макелер, передсідник бюджетової комісії, що сенатор Батлер помилився аж на 95 відсотків. Наш уряд видав всього-навсього лише \$324,185,000 на потреби південно-американських республік, а в тому вже містяться позички з Ленд-Лізу на воєнні потреби.

Гол остерігає сателітів Німеччини

У другу річницю виповідження ними війни Злученим Державам секретар стейту Кордел Гол вислав до урядів Мадящини, Румунії й Болгарії остерогу, що на випадок дальшого ведення війни їх будуть вважати відповідальними за наслідки страшного розгрому Німеччини Об'єднаними Державами, без огляду на те, якби на війну не задивлялися народи цих держав.

ТУРЕЧЧИНА ПРОБУЄ ДІСТАТИ БОЛГАРІЮ НА АПІАНТСЬКИЙ БІК

КАЙРО. — Турецький уряд почав переконувати Болгарію, аби вона покинула Вісь та просила мира від Америки, Британії, Греції й Югославії. В Болгарії народні настрої схилиються до такого посуєння.

Побоюючися такого руху з боку Болгарії, Німеччина вже загрозила Болгарії німстою на випадок приступлення до Об'єднаних Держав. Вихід з цієї ситуації для Болгарії хіба такий, щоб з нею разом від Німеччини відступили Мадящина й Румунія. Мадящина радо приступила би до Британії, якби не близька сила Німеччини, а Румунія виийшла би радо з війни, якби так війна мала певність, що її окупують британсько-американські війська, а не російські.

ПОДАЮТЬ ДО ПУБЛІЧНОГО ВІДОМА ТЕКСТ ЧЕШКОСЛОВАЦЬКО-СОВЕТСЬКОГО ДОГОВОРУ

МОСКВА. — Уряди Чехословаччини й советського союзу оголосили текст договору приязни, взаємної допомоги й повоеної співпраці, що його заклачили на 20 літ. Договір звертається виразно проти Німеччини, бо зобов'язує кожну сторону до допомоги другій на випадок, якби Німеччина проявила знову свій „Дранг нах Остен“. Часописи підносять, що текст іде зазгад по лінії англо-срветського договору, підписаного минулого року.

Рівночасно з текстом подано до публічного відома промови Бенеша й Калініна, виголошені сриводу підписання договору. Бенеш заявив, що договір звертається проти грабінницького й недлюдяного німецького шовінізму, зверненого передусім проти слов'янських держав: Чехословаччини, Польщі, Югославії й советського союзу. Калінін підкреслював потребу „боевої співпраці між двома й наділі всіми люблячими свободу народами світа“ проти німецького фашизму.

Угода виразно робить пропозицію третім державам приступити до союзу. Є це виразна пропозиція Польщі.

З Лондону доносять, що пропозиція чеськословацько-советського пакту викликала живі відгуки в польських кругах. Цю пропозицію польські круги пояснюють як пропозицію відновлення дипломатичних зносин між Росією й Польщею. Польський уряд на виганню бажав би собі вирівнати свої різниці з советським урядом тепер, а не відкладати справи аж до закінчення воєнних операцій проти Німеччини. Кажуть обсерватори, що серед польських кругів у Лондоні зростає переконання, що ніякий спір за границю не варта того, аби Польща наражала собі советський союз.

ОПІКА НАД РАНЕНИМИ. — Медичний відділ перев'язує моряків, ранених у бою з японцями на Тараві, одному з островів Гілберта. Ранений спокійно курить собі папіроску, підчас коли йому перев'язують розбиту ногу.

РОСІЙСЬКА ОФЕНЗИВА КОЛО КИЄВА

ЛОНДОН. — У третім дні своєї контррофензиві під Києвом червона армія добула територію від ворога. Їй помагали поважні сили партизанів. На полудневий схід від них інші советські війська, що виходять від Кременчука, поступили наперед 20 миль.

На захід від Києва лютувала цілий день завзята битва піхоти й повзів. Війська генерала Ватутіна відбили за день сім німецьких атаків, що їх німці підприняли один по другім. Московський комунікат каже, що червона армія могла би вже була проломати німецьку офензиву, завдяки котрій німці підсунилися аж до Малина, 55 миль від Києва, якби не те, що німці кинули в цей сектор 2,000 повзів і велику силу піхотинських резерв.

Московський комунікат згадує велику допомогу, яку війська Ватутіна мають від партизанів на Україні. Ці партизани взяли дві залізничні стації в околиці Житомира, а на одній з них знищили 4 німецькі поїзди, повні вояків і воєнних припасів, що їх німці слали поспішно на фронт. Партизани далі держаться на тих стаціях, не дивлячися на постійні німецькі атаки на них.

АМЕРИКАНСЬКІ БОМБОВИКИ БЮТЬ ПО ПІВНІЧНИЙ НІМЕЧЧИНІ

ЛОНДОН. — „Літаючі Фортеці“ й „Лібератори“ восьмої американської повітряної сили пробилися через 8 миль протилетничих гармат і дісталися до своїх цілей у північно-західній Німеччині. Як проти них вилетіли німецькі боеві літаки, Американці збили з них 15.

Інші летунські відділи атакували летничий майдан у Шіпол у Голандії.

Ми втратили в цих операціях 5 важких бомбовиків та 2 бомбовики середньої величини.

НОВІ СПЕКУЛЯЦІЇ ПРО НІМЕЦЬКУ ТАЙНУ ЗБРОЮ

ЦІРІХ (Швайцарія). — По Європі кружляють походячі з дипломатичних кругів чутки, що німецькі інженіри вже перевели пробні експерименти з новою тайною зброєю, яку Німеччина задумує вжити незадовго проти Британії. Є це ракета, що важить 12 тон та має силу знищити все на 20 квадратних миль довкола себе. Можна би її викидати на 160 миль, хоча при пробіх викидано її тільки на 40 миль. Кажуть, що німці вже почали складати такі ракети на побережжю Каналу та що до кидання їх до Англії будуть уживати парових катапульт.

ВОСЬМА АРМІЯ ОСТРІЛЮЄ ОРТОНУ

АЛЖІР. — Восьма армія в Італії почала вже острілювати адрійський порт Ортону. Вона далі поширила свою базу на лівому березі ріки Море.

Тимчасом операції на секторі п'ятої армії були обмежені до операцій патруль; кепська погода навіть не допускала розвинути повітряні операції.

ПРЕЗИДЕНТ НА ІТАЛІЙСЬКИМ ФРОНТІ

ВАШІНГТОН. — Уряд виявив, що президент Рузвельт полетів на Сицилію, аби зробити перегляд семої армії генерала Петона та що він висів був теж у Кастельветрано, 250 миль від боевої лінії в Італії. Там він причепив ген. Кларкові, командантові п'ятої армії, хрест визначної служби.

ПОСТУПИ АВСТРАЛІЙЦІВ НА НОВІЙ ГВІНЕЇ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФКУ. — Австралійські сухоземні війська постійно посуваються наперед на півострові Гуоні на острові Нова Гвінея. Вони виперли японців на дві милі поза ріку Сові.

КИТАЙЦІ ВІДБИЛИ ДВА ВАЖНІ МІСТА

ЧУНКІНГ. — Китайська головна команда подала вістку про заняття міста Нюпінана, на схід від Чангтегу, та 10 сіл у цій околиці; китайці оточили там довкола 2,000 японців та вбили з них 500. 20 миль на північний захід від Чангтегу китайці заняли місто Панлунгкіао.

НЕ ВДАЛОСЯ ВИТЯГНУТИ „ТІРПЦА“ НА БІГ

ЛОНДОН. — З одного американського боевого корабля на Атлантику доносять, що відділ американської флотії робив напади на Норвегію, пробуваючи в цей спосіб витягнути на бій німецький корабель „Тірпіц“, що стоїть на якорі в північно-норвезькому фйорді Алтен. „Тірпіц“ відмовився виходити на герць.

МОСКВА ПОДАЄ НАЧАЛЬНИКІВ ЖОРСТОКОСТЕЙ

МОСКВА. — Советська преса подала рапорт Надзвичайної Державної Комісії Жорстокостей, котра складає головну вину за жорстокости, поповнені проти цивільного населення в околиці Харкова підчас німецької окупації на дев'ять офіцерів і одного російського громадянина.

Рапорт закидає цим людям вбивство „десяток тисяч советських громадян“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошується хоча б одна сторінка.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Попередня ціна три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з субота (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
В Лхві і Закарпатті:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Югославська містерія

(Образ політичних відносин на Балкані: як вони повставали, перемінювалися і що з цього може повстати в будучині).

Наші читачі мали не раз нагоду читати про те, що діється в Югославії. Вістей подавано більше як з України, бо й було про що писати, особливо від цього часу, як прийшло до боротьби між "четніками" і "партизанами". Четніки, як знаємо, підтримувала Англія, як і американський уряд, а партизан Совети. С. Л. Солцбергер, кореспондент часопису Нью Йорк Таймс, пишучи про ці справи з Каїра, пригадає, що на чолі четніків станув ген. Дража Михайлович і зорганізував повстанчий опір німцям весною 1941 року, такі зараз як Югославія офіційно піддається. Про його геройську боротьбу, пише він, рознеслись по світі цілі легенди. Михайлович став теж і міністром війни в визнанні Аліантими югославським урядом, що перебував досі в Лондоні, а тепер перенісся частинно вже до Каїра, щоб бути ближче Югославії. І то тому, що вона, як догадується, має стати одним з головних інвазійних теренів Аліантів в їхній рішальній військовій розрахунку з Гітлером.

Та осінь 1941 року, пригадає Солцбергер, рознеслись чутки, що там зачали організуватися "партизани" на взір советських партизанських загонів, та що прийшло до братовбивчої боротьби між четніками і партизанами. Аліанти, себто Британія та Злучені Держави, стаючи цілковито по стороні четніків і ген. Михайловича, посилюючи йому воєнну допомогу.

Ось так було, пише Солцбергер, аж до весни 1943 року. За той час, пише він, партизанський рух, поприрані тільки Советами, зріс організаційно й політично. Його провідники — "Тіто" (військовий) і д-р Іван Рібар (політичний) — стали такими фігурами, що Аліанти зачали з ними більше рахуватись ніж з ген. Драгою Михайловичем, як теж посилали їм більшу допомогу ніж Михайловичеві. Урядові британські чиновники самі це ствердили посередом, заявивши, що попирають сильніших тих, що ведуть сильнішу боротьбу з ворогом.

З цього виходило, що партизани сильніші від четніків і б'ються з нацистами ліпше від четніків. Югославський уряд на вигнання і ген. Михайлович знову кажу, що Аліанти казали їм здержуватись від боротьби, а хоронити сили на той час, як зачнетись інвазія Європи з боку Аліантів. Зате Совети натискали на партизан,

щоб даї постійно боролись, бо такою боротьбою вони відтягали частину німецького війська, що могло би бути вжито проти Советів.

Це так з воєнного боку. А з політичного, то давніше виглядало інакше, що югославський уряд, четніки, і ген. Дража Михайлович це "демократи", а партизани з "Тіто" і Рібаром це "комуністи". Та, пише Солцбергер, якби не було, а немає найменшого сумніву, що Тіто таки є комуністом.

Справи ці набрали особливості ваги, як "Югославська Народна Армія Визволення" (так її партизани називають) зачала виступати щораз виразніше як політичне тіло, що змагає до "визволення Югославії" і перебрання у ній влади в подібний спосіб, як большевики перебрали владу по виступі революції в Росії. Про ці всі намагання чули ми багато вже від довгого часу, бо партизани мають до диспозиції радіову станцію "Вільна Югославія", яка, як пише Солцбергер, знаходиться правдоподібно в Советях. А тепер положення змінилось уже до цієї міри, що й без неї день за днем передается повно вістей про югославських партизан з Каїра таки самими Аліантими.

Югославський уряд з молодим королем Петром II. знайшовся в ось такий спосіб в дуже поганій становищі. А особливо тому, що партизани проголосили окремий тимчасовий уряд для Югославії з Рібаром як президентом і маршалом Тітом як військовим начальником, чи там головою "Краєвої Комісії Оборони".

Заважда — Росія.

Тут в Америці великий обговорення партизанів, поминаючи комуністів, став визначний письменник Луїс Адамик. Він тепер виразно написав, що не реконований, що проголошення Фронтом Визволення (себто югославськими партизанами) тимчасового уряду Югославії наступило на підставі згоди Вашингтону і Лондону. Знов у відповідь на те, чому Британія та Злучені Держави покинули четніків, ген. Дражу Михайловича і югославський уряд на вигнання, Адамик подає (часопис Пі Ем в Нью Йорку з 12 грудня), що "відповідь на те — Росія", яка була проти Михайловича ще від літа 1942 року, ніби за те, що він зводив боротьбу з партизанами при "допомозі Осі і квізлінгів". Адамик ще каже, що він певен,

що югославський уряд з королем Петром піде тепер поволі цілковито в забуття, та що тепер "партизани вповні затримували". А даї пише таке, що все те належить теж і до вислідів — Тегеранської Конференції. Є це теж і перемога, пише Адамик, над "польськими реакціонерами", що змагали "вбити при допомозі американської — англійської допомоги народної революції в Східній Європі й спинити всякі впливи Росії на ті землі, як і на решту Європи".

Як бачимо, то маємо тут до діла з політичною подією першої ваги. Так і розуміє це американська преса. Вона торкаєсь судбу такого уряду на вигнання і таких осіб, які були в Аліантів на першому місці, та з якими вони були звязані договорами. Вона занепокоїла й інші уряди на вигнання, що побоюються, чи і з ними не може одного дня статись щось подібне. Та найважливіше, як виглядало з цього, що пише Адамик, що властиво "перемогла Росія". І то не тільки тим, що й уступили Вашингтон і Лондон, але й тим, що "партизани" і "Фронт Визволення" з Югославії є властиво під командою Советів. Або, просто кажучи, так виглядає, що "визволення Югославії" опиниться або відразу в складі Советського Союзу, або дещо пізніше...

Та про це пише Адамик дуже обширно у своїй книжці ("My Native Land, by Louis Adamic"), що недавно появилася і звернула на себе загальну увагу. Вона дає безмежну масу матеріалу, що потрібен для тих, хто хоче визнаватись, що це тепер діється на Балкані, себто на тій території, де сходяться інтереси великих європейських потуг, та через які вибухали многи війни і ще даї вибухатимуть, якщо там не дійде до порядку. А на думку Адамика так є, що порядком уже заводяться... До цього Адамик додає, що іншого порядку не заведе ніяка "міжнародна поліція", ніякий навіть Американо висланий високий урядовець, бо якби він хотів наприклад повороту югославського уряду на вигнання чи молодого короля Петра, то просто його вб'ють, бо це Балкан...

Дещо про автора книжки.

Луїс Адамик, що сказав тепер такі тверді й рішальні слова про те, що діється і що станеться в Югославії, є з роде — Росія", яка була проти Михайловича ще від літа 1942 року, ніби за те, що він зводив боротьбу з партизанами при "допомозі Осі і квізлінгів". Адамик ще каже, що він певен,

Проф. Микола Чубатий.

Що завалило українську державу з перед 25 літ

Батько Махно отаман на Гуляй-Полі.

В недавній українській історії, зокрема в історії визвольної боротьби на Великій Україні одна місцевість стала широко відомою з своєї злої слави; це невелика місцевість Гуляй-Поле, положена межі Кривим Рогом та Дніпропетровськом, саме у цій загібі Дніпра, в якій нині зводять зі собою бої нацисти з комуністами. Гуляй-Поле стало приточною во язицях, немов символом духовності деяких українських людей, що в роках 1917-1920 крок за кроком валили українську державу над Дніпром.

Об'єктивно говорячи не було ніколи в історії України такого пригожого моменту створити власну державу, як саме в часі першої російської революції. На заході тоді Антанта зчепилася ще була у зав'язі змагання з Німеччиною та не мала ні часу, ні змоги, ні не було вже моральних сил на заході мішатись серйозно в справі Східної Європи, де бурна революція переважувалася революцією. Сила бувшої Росії лежала в руїнах. Її армія розконала, апарат дезорганізований. Сотні тисяч, а то й мільони, українського воїнства голосилося на службу новій українській державі з факіцями генералами.

Большевизм ще тоді не представляв ніякої поважної сили. Він сам мусів терором утримуватись на Московщині. Україна могла спокійно організуватись в державу, використовуючи пригоже міжнародне політичне положення та багаті засоби, що їх одідичила Україна по Росії та створити таку силу, що устоялася б проти кріпачества, панствизму, але навіть з якою мусілаб числитись переможна Антанта. Так не сталося. Чому не сталося? Саме тому, що тоді всій Україні появилася анархістичні елементи, що розсаджували та розкладали сили молоді української держави. Зокрема дві руйнівні сили, як раз на живім організмі, затискали горло молодій ще тоді українській державі — це отаманія та партійництво.

Під отаманією розуміємо десятки отаманів-самозванців, що їх викинула бурлива струя російської революції на поверхню життя. Вони захоплювали владу у свої руки на більшій чи меншій території. Найбільше відомим поміж ними став "Батько" Махно, бувший

сержант російської царської армії, що у своїй місцевості Гуляй-Полі на Катеринославщині заложив свою власну республіку, якої був диктатором та поборював усі влади та усі системи, що могли загрожувати його гуляй-пільській республіці.

Прийшла перша соціалістична влада Центральної Ради в Україні. Батько Махно її не узнавав; прийшов гетьманат, Батько Махно й гетьмана не признавав. Притих він трохи в часі німецької окупації; колиж прийшла влада Директорії, Батько Махно воскресив свою республіку та Директорії не узнавав. Прийшла влада большевиків, й проти неї був Батько Махно. Не могли його зліквідувати свої, зліквідував його чужий наїзник, московські большевики. Батько Махно втік на територію Польщі, а звідтам ввійав до Франції, де й помер.

Гуляйпільці в Україні.

Батько Махно став символом того анархізму, що у найкритичніші для України часи розсаджував українську державу. Він став тільки найбільше відомим, бо на ділі таких Махнів було в тім часі по Україні десятки. Зараз недалеко за Збручем в дорозі до Києва була подібна Пашківська Республіка. Різного роду пройди-світи, найчастіше російські фельдфебелі або прапорщики, проголошували себе полковниками, а то й генералами, збирали біля себе загони та кихже пройдисвіти та творили власну владу. Вони використовували слабкість центрального уряду в Україні та з ним раз входили в перетракти, то знов зривали звязки. Йшло найчастіше про мілітарний інтерес, а не про український інтерес, такими "полковниками" ніби то на боротьбу з такою, чи другою ворожою Україною селю — з большевиками чи дікінцями на це тільки, щоб по якісь часі знов зривати з владою українського народу та гулькнуту в широкі українські степи.

Найчастіше були це нікому невідомі доси типи. Звали їх "мартовими українцями", бо доперва в марті 1917 р., по виходу революції стали вони українцями. Не маючи українського виховання, їх українство було поверховне, тому тим більше крикливе. Достосовуючися до тогочасної моди в часі революції, вони обовязково звали себе соціалістами та покликувалися на волю мас, хоч на ділі були язвою мас. Очевидно й їх соціалізм був так само поверховний, як і українська національна свідомість. Їх погляди політичні все були до розпуки баламутні, ніхто не знав чого вони хотіли, якої вони орієнтації. Засадничо не любили ніякої влади, не признавали ніякого авторитету, зокрема не любили старих заслужених українських діячів. Коли й причіплялися до якоїсь партії, то тільки на це, щоб мати кращий доступ до державного жолуба.

Партійництво в Україні.

Другою язвою молоді української держави було партійництво, себто поділ влади в українській державі поміж три чи дві партії, обовязково тільки соціалістичні. Російська революція викинула зі свого бурливого нутра цілу низку доси нікому неведомих людей також здебільша "мартових українців", членів лівих російських революційних партій, перенятих диктинерством, без найменших спосібностей творити державу. Вони вважали себе представниками мас, які

(Далше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ІВАН ФРАНКО

Борислав Сміється

(Повість)

86

Крик, регіт, "гурра!" "гурра!" Аж оглушило мене, і я, видячи, що нічого не пораду, вернувся сюди. Отаке то!

І Леон, скінчивши своє оповідання, сплюнув і закинув ще раз "тим розбійником", котрі пі з цього, ні з того наробили їм стільки клопоту і готови це й більшої біди наробити. Всі підприємці стихли на хвилину, всі роздумували над тим, що чули, а ніхто не вмів нічого придумати, окрім одного: жандармів і війська. Тільки Герман досі не мішався в їх наради, а все ще стояв коло вікна і думав. По його наморщенім чолі і твердо в одну точку впертих очей видно було, що гадка його працює з надзвичайною силою. Та й справді, діло стояло великої розваги, хвиля приходила рішуча, в котрій треба бу-

ло добре натужити увагу, щоб прийти ціло через усі закрутини ворожої долі.

— І ще прокляті сміялися з мене, — викрикував почервонілий від жару Леон, — коли побачили, як я обшарпаний і обпорошений. Але постійте, побачимо ще, хто буде наостанку сміятися, чи ми, чи ви! — Чи ми, чи ви, — думалося і Германові, — а радше сказавши: чи я, чи ви! Га, що за думка! — І він махнув рукою, немов хотючи зловити щастливую думку, котра в тій хвили блиснула в його голові. — Оттак, оттак, це правдива дороба, туди треба йти! Вдатися може дуже легко, а коли вдається, ну, тоді й питання нема, хто з нас буде сміятися, чи я чи ви!

Воєнний план у Германові голові швидко уложився, і він

зараз же виступив наперед і попросив зібраних про хвилину уваги.

— Слухаю ваших рад і дивуюся, — зачав він своїм звичайним різким тоном. — Жандарми! Чи жандарми заставляють робітників лізти до ям? Ні, поарештують одних, а решту розгонять, а нам не буде ліпше, бо нам не порядку треба, а робітників, дешевих робітників! Чи не так?

— Авжеж, що так! — запомічили підприємці.

— Військо! — говорив далі Герман. — Це те саме, що й жандарми, тільки що нам на додаток усього прийшлося би кормити його, а пожитку й з нього ніякого. Я гадаю, що оба ті способи ні до чого не здали.

— Але що ж робити, що робити?

— Отож то й є питання, що робити! Я гадаю, що той цілий бунт, то така якась разлива слабкість, на котру ще загальної рецепти не вигадано, а може і зовсім не може бути. Але раз поможе це, другий раз те, як до обставин.

Треба вважати, з чого сла-

бисть почалася, як проявляється, ну, і після того раду радити. От тут у нас, то певна річ, що плачено їм досі, як на нинішній голодний рік, замало.

— Що? Як? Замало? — загомоніли підприємці.

— Мовчім, — крикнув на смішливо Леон, — пан Гольдкремер хоче забавитись в адвоката тих розбійників, певно, скаже нам пристати на всі їх жадання і віддати їм усе, що маємо!

— Я в ніякого адвоката бавитись не хочу, — відказав різко, але спокійно Герман, — я навіть не хочу бавитись в ліберала, в якого до вчора бавився пан Гаммершлаг, і не буду тим розбійником захилювати ніякої "самопомічі", я буду тільки говорити, як гешетфстман, як практичний гешетфстман, та й годі.

Леон прикусив губи на ті слова. — Германова різка відправа вколола його дуже, але він чув, що не може на неї нічого відповісти, і мовчав.

— Я ще раз кажу, — говорив далі з притиском Герман, — платилось їм замало! Ми тут прецінь самі свої, то ми

можемо до того признатись між собою, коли нам іде про те, щоб пізнати причину тої бунтації. Авжеж воли не реву, як ясла повні! Розуміється, інша річ признатись до того тут, самі перед своїми, а інша річ — говорити щось подібного перед ними! То би нас зарізало!

— О, певно, певно! — скрикнули підприємці, раді з такого обороту Германової бесіди. — Я це для того підношу, — говорив далі Герман, — щоб вас переконати, що тут нема ніяких посторонніх бунтарів і що це річ дуже серйозна та поважна, котру треба якнайшвидше втихомирити, щоб з неї не виростало яке більше нещастя.

— Нашо вже більшого, як те, що ось тепер на нас упало!

— Е, це ще байка, — відказав Герман, — не те це може бути, коли не зуміємо швидко замовити бурю.

— Але як, як її замовити?

— Отжеж тут, як бачу, є два способи. Очевидно, що вони до тої змови приготувалися і то добре приготувалися. Бо, звяже все! Більша половина

Югославська містерія

(Продовження з сторони 2.)

Зеті. Та „на щастя“ для нього вона збанкрутувала: і так Адамик пішов у широкий американський світ, відбувши спершу короткий військову службу в американській армії, включно з коротким побутом на воєнному фронті в Франції. Пізніше він Америку з власного досвіду, пробиваючись вгору як письменник і шукаючи куска хліба. Головно студіював робітничі питання в Америці. Знає добре американські ниви, як і соціальну та духову структуру цього краю. Зробив величезну прислугу американським іммігрантам і їхнім дітям, досліджуючи „американізацію“, та надавши цьому питанню своїми писаннями великої ваги та поваги.

У своїх поглядах він лівий, який схиляється щораз більше в сторону комуністів, а властиво Советів, як може краще сказати — Росії. Як усі полудневі слов'яни, так і він, постійно задивлений в — Росію. Походячи з маленького слов'янського народу, а не знаючи справжньої Росії, він добуває ратунок полудневих слов'ян в обіднянню з „старшим братом“. Про історію українського народу знає він, правдоподібно, дуже мало і ледви чи визнається на терпіннях українського народу під „старшим братом“, як і взагалі в українських визвольних змаганнях, дарма, що вони такі подібні до цього, що він пише про свій нарід, з якого походить, чи про відносини слов'ян до сербів, що над ним „старшували“, як і над хорватами.

Та не зважаючи на те, він знаменитий письменник. Свою маленькому народкові зробив своїм пером величезну прислугу, не зважаючи на те, що завжди підкреслює, що вважає себе „американцем“ і „американським“ письменником.

Адамик передбачує Югославію, чи взагалі полудневих слов'ян, в тісній звязку з Росією чи з Советами. А може навіть відразу в складі С. С. С. Р. Він заповідає советизацію навіть і тоді, колиб ефедерована Югославія остала надалі самостійною державою.

(Далі буде).

Що завалило українську державу з перед 25 літ

(Докінчення з сторони 2-гої)

й нерідко витягали за собою непереставляючи демагогічною агітацією ставляючи все партію понад українську державу. На ділі збаламучені навіть хвилю маси не мали до них ніякого довіря. Свідоміші з розпнукою дивилися на марнування спосібності створити державу українського народу. Несвідомі йшли за кличами ще лівішої та більше по майстерськи обдуманій большевицькій агітації та покинали своїх партійних провідників, які були переконані, що їм є Богом дано попарцелювати поміж себе державну владу України по партійному ключу соціалістичних партій.

Ті нібито соціалісти — все баянсували поміж автономією під Росією, федерацією та наівною орієнтацією на „союз з російською демократією“. Порівняти на приклад такий суто „державно-творчий“ підхід польського соціаліста Пилсудського, творця польської армії або хочби підхід самих російських большевиків, що по приході до влади стали негайно організувати власну армію. Зате лідери українських „соціалістичних“ партій були засадничими противниками війська, навіть українського, та змарнували досконалі спосібності створити сильну українську армію з українізованих полків бувшої царської армії, тому скоро сами нашілися поза територією України прогнані більшими реалістами большевиками.

Отамани та партійники не допускали до праці при будові української держави випробуваних старих українських патріотів — самостійників. Хто читає нову українську історію тих часів, того прямо вдаряє,

Багата робітничка юнія

Війна часто дає спомогу бідним людям стати багатіями. Та теперішня війна виказує в Америці небувалі явища; а це, що робітничка юнія стає одним новим мільйонером-багатієм. Ще більш дивне те, що не знати, хто ці гроші захопить і на що їх уживе.

Навіть не ціла юнія, а лише один, тобто 72-гій відділ Міжнародної Юнії кітлярів, будівничих залізних кораблів та спавувачів із Американської Федерації Праці є предметом подиву. Осідок юнії є в Кензас Ситі, її відділ 72-гій має свій осідок в мармуровій палаті в Портленді, в стейті Орегон. Цей відділ колектує по \$200,000 місячно із членських вкладок, а річно „робить бізнесу“ на мільон доларів. Цей велитенський бізнес „бідних робітників“ не був би знаний світові, якби не юнійний „бос“ Тамі Рей. Він упродовж 13 літ господарив у відділі як давніший цар, або теперішній диктатор, аж сталося нещастя. Йому позавидували влади нові члени, почали боротьбу, вмишався суд, викинув Рея із чверть-мільйонної палати, а його владу мусів хоч тимчасово обняти заступник президента самої юнії з Кензасу, Ото В. Морснер. Цей новий бос має за завдання перевести нові вибори в відділі 72., зберегти великий юнійний маєток та допустити до голосування, а з тим і до влади членів юнії. Але з претенсіями виступила стейтова Американська Федерація Праці із Орегон і її ексекютивний секретар Дел Е. Никерсон каже: „Ми хочемо зберегти нашу репутацію і тому не хочемо розголошу для юнії кітлярів. Це тимбільше, що суддя Е. М. Пейдж вирішив, що ця спірка є внутрішньою справою юнії і там вона має бути подажджена“.

Боротьба йде не про те, хто то має засідати в мармуровій палаті юнії чи там в палаті Рея. Невдавна контролі виявили, що від 1. січня 1940 р. до 31 травня 1943 р. оцей кітлярський відділ дістав \$3,875,463.65. Теперішні місячні вкладки приносять пересічно по \$200,000, а член платить по \$3.50 місячно. Новий член платить вступного \$30, а помічник \$20. В банку має відділ готівки півтора мільона доларів. Отже хто то має господарити цими грошми?

Як юнія доробилася маєтку?

На підставі угоди на цілому побережжю Тихого океану заключеної в квітні 1941 р. між підприємцями будови кораблів і Дистриктовою Металевою Радою робітничих юній кожен робітник у корабельних варстатах має вступити до юнії Американської Федерації Праці. Лише деякі менші варстата мають юнію Конгресу Промислових Організацій СІО. Отже на підставі такої умови відділ 72. кітлярської юнії має право до кожного робітника, що працює в корабельних варстатах. Коли між деякими членами вибух бунт, Рей зажадав від банків, щоб вони звернули до його розпорядимості \$600,000, але банки відмовилися під замітом, що суд має вирішити, хто є правним власником фондів.

Думка членів.

Тому, що справа стала головною на побережжю Тихого океану, пресові агенції хотіли знати думку юнійних членів про цей спір. Тепер тих членів є вже 60,000. Перед оцею умовою з квітня 1941 було в юнійнім відділі лише 130 членів і над ними босом був Рей. Тепер справа представляється інакше. Але, на диво, члени, відносяться рівнодушно до цієї справи. Вони прибули в біль-

шій частині із подальших 40 стейтів на роботу до варстатів корабельного підприємця Кайзера і за право заробляти в нього вони оплачуються відділові юнії. Вони навіть не знають, хто то ці гроші побирає. Вони лише знають, що мають платити за право до праці.

Зате не спочиває Рей. Він уперто твердить, що якісь вороги хочуть позбавити його ним добре набутих прав. Він пригадує кожному, як то 33 роки тому він розпочав „бізнес“ із 130 членами, як він їздив шукати для них роботи і зате побирав \$75 у місяць, як потім юнія розрослася на його очах і як він закупив теперішню палату за \$45,000 а видав \$224,000 за перебудову в такім часі, коли не можна вже було дістати матеріалів, бо на все зайшли „прайориті“. Але хоч будинок належить до юнії, то Рей не дуже то радо допускає членів юнії до цього будинку. Це ніби тому, що на другому поверсі в ньому міститься виставна шинкарська „бара“, а Рей не хоче, щоб члени юнії мияли чеки при барі і протрачували там свій важко запрошований гроші. На всякий випадок Рей побирає в міжчасі платню і чекає своєї чергової перемоги в суді.

Интересно знати, кілька то є подібних юній в Америці.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Листопадове Свято.

Хоч виглядає, що багато громад помало починають відходити від тої великої події, що скоїлася на західних землях України в році 1918., що звалася Перший Листопад, наша громада, що організується при українській православної церкви, рік річно обходить торжество Листопаду. Сьогодні, коли наше молоде покоління навчилося само брати обов'язкову участь у святах таких великих хвилях.

Наша громада віддала пошану борцям листопадових днів дня 21. листопада. Зробила це дуже торжественно. Рано, підчас Служби Божої, по середині церкви була устроєна традиційна стрілецька могила. У головах стояв беззастовий хрест з вінком, сплетеним з дубового листа, прикрашеним лентою з написом: Борцям за Волю України. Вірні входили в церкву й хилили свої голови тінням Січових Стрільців. Не одному на спомин слів з очей покотилися.

Панахиду за поляглих борців відправив наш парох, о. В. Касків. Рівнож о. Касків промовив зворушуючо, як наш народ ішов з посвятою на свою волю і, не дивлячись на те, що вороги сильніші за них, героїчно боролися, щоб бодай смертю засвідчити про своє право до своїх земель. Накінець попросив за жертви на народний фонд, до котрого докладаємо що року і котрий, як скінчиться війна, наша громада відразу вишле на Україну. Збірка принесла понад сімдесять доларів.

Пополудні відбувся святочний концерт. Галя була переповнена як ніколи до тепер, з чого виходить, що бостонські громадяни прибули, щоб почути промови та спів недавнє минуле.

Програма була багата. Співав молодечий церковний хор під батуту свого учителя о. В. Каскова. На початок хор відспівав в'язанку січових пісень, а шкільні діти з Рідної Школи деклямували тужливі поеми про визвольну боротьбу нашого народу. Тенором сольо про Січову могилу відспівав наш дяк, гром. Теодор Вонс.

Святочну промову виголосив п. Ярослав Макогін. У своїй довшій промові розповів

святочній громаді про листопадові свята по всіх європейських державах, де тільки бодай маленька громада українців знаходилася. Говорив, як глибоко листопадові дні вкорінилися в серця всіх українців без різниці партій. На листопадовім святі стрічались всі партії, бо наші герої гинули за весь народ, за всі партії, щоб на свободній своїй землі могли разом працювати для добра Української Держави. Говорив, що нам в Америці треба якнайбільше знати свою минувшину, шанувати її й научити своїх дітей про славу України, про її багату культуру, про багатство, за які ріками ллється кров. Накінець звивав до праці для визволення України.

Відтак його дружина, пані Макогін, прочитала по англійськи листа від канадійського уряду, в котрім обширно було згадано про працю панства Макогонів в Українським Бюрі в Лондоні.

Покликаний потім до слова молодий адвокат Д. Романів у своїй короткій промові звивав українців до витривалості. Наша історія, котра сягає більше тисячі років, говорить про різні напади азійських варварів, а опісля москалів, поляків, литовців і інших. Коли вони не знищили нашого народу, то не звищай і теперішні війни, а тільки ще більше загартують наш народ до боротьби за своє право. В Європі мусить прийти і для нашого народу свобода й воля, бо хто терпить те, що наш народ перейшов. Коли будуть рішати про мир, то мусять заговорити про Україну.

Дальше хор проспівав знову знаменито кілька стрілецьких пісень. Дуже гарно проспівали дует шкільні дівчата „Кольо несуть“ і пісню карпатських українців „А в горах Карпатах“.

На кінець промовив Н. Давискиба, що звернув увагу громади на такі самі гарні зривні наших князів, гетьманів Богдана Хмельницького і Івана Мазепи. Хотят і тоді вони програли і не вдалося їм захистити свободній Україні, але на їх історичних здобутках будувалось українське життя і наш народ все тужив за своєю державою і чекав тої нагоди, щоб знову повстати до боротьби за Вільну Україну. Перший Листопад, кличе нас до дальшої праці і боротьби, котра залежить від нас і наших нащадків.

Накінець о. В. Касків подякував всім виконавцям програми Листопадового Свята за гарне виявлення з завдань і дякував громадянам, місцевим і позамісцевим, що хотят раз в рік згадувати про Листопадових Героїв. Свято закінчено відспіванням нашого народного гімну „Ще не вмерла України“.

Н. Давискиба.

ПОЛЬСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ ВЕРТАТИМУТЬ ДОДОМУ.

ЛОНДОН, (ОНА). — В Лондоні відбувся зїзд польських журналістів на яким бесідники висловляли думки, що як Аліїнтам добре піде, то розкине-ні по цілім світі польські журналісти, скоро матимуть нагоду вертати додому. Промовці говорили, що у визвольній Польщі преса матиме велике поле до попису і, що вона має стояти на сторожі народних прав. Багато з них вже перебуває в Англії довгі роки і поляки мали нагоду приглянутись, яку рольосальну роль грає в громадському житті преса англійська. Давніше вони тільки чули або читали про неї очима і кажуть, що так повинно бути і Польщі.

Польські журналісти багато дечого навчилися і кажуть, що як відродиться сильна і велика польська держава, то набутий в Англії досвід марно не піде.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ШЛИМ ДЕЛЕГАТОК НА КОНГРЕС В ФІЛЯДЕЛЬФІ.

Наше жіноцтво мусить під теперішню хвилю брати на свої плечі велику частину цього тягару громадської праці, якої виконання припадає на наше громадянство. Мусить, хоча чи ні: такі є обставини, і то не тільки серед нас, американців українського роду. Перевага жіноцтва у кожній громадянській акції є загально-американським явищем, подиктованим потребою хвилі та вислідом цього, що цілий молодечий актив краю найшовся на військовій службі.

До якої міри числяться з цим впливом американського жіноцтва на внутрішні справи краю на протязі цюї війни — нехай вкаже факт, що американські партії передбачують вже тепер, як майже в цілості вибір наступного президента нашої держави залежним буде від політичних уподобань жіноцтва, та вже тепер підготовляють дороги, як ці впливи для себе заскарбити.

Перед нашим громадянством нові, важні завдання, які на чергний конгрес у Філядедельфії: найкращею допомогою Америці, якій стільки кожний з нас зокрема та усі разом завдаємо, та в якій є такі можливості, як ніде інде на світі, щоб працювати за визволення поневоленої нашої предківської землі та за кращий завітний світ; а далі, моральні й матеріальні наші обов'язки зглядом українського народу в Європі.

До кожної з цих діянок переважною та нагальною працею треба рук української жінки тут, в Америці. Треба її ідейності, безінтересовності, почування, запалу, бо інакше ця праця ніколи не вийде такою, щоб не повстидалися її ми перед судом історії. Коли наші організації мають у своїх рядах жіноцтво — мусять йому дати належне місце і нагоду працювати. Якщо у нас ще й сьогодні є жінки, які не знаходяться у якійсь зорганізованій групі своїх поестер — треба їм негайно вишукати, заохотити та заставити до громадянської праці.

Бо конгрес американців українського роду, що збереться у Філядедельфії у днях 22 і 23. січня наступного року вложит на нас українське жіноцтво в Америці більш обов'язків, домагатиметься поширення нашої праці на нові діянки і перебрання відповідальності за вислід багатьох справ та акцій у нашому громадському житті. Тому не легковажимо висилки на конгрес жінок-делегаток з кожного осередка, де живуть наші люди, як теж з кожної нашої організації жінок. Якщо вишлемо їх у делегації нашої громади, чи товариства — будемо мати після конгресу готовий зв'язок з цюю частиною нашого громадянства, що стане у першій лаві виконавців конгресових завдань.

Клявдія Олесницька.

КУПИЙТЕ ВОЕННІ БОНДИ

Вашіліть мені _____ карток за що залучаю \$ _____

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Стейт _____

ХОТІЛИ ВБИТИ НІМЕЦЬКОГО КОМІСАРЯ НА УКРАЇНІ

СТОКГОЛЬМ, Швеція. (ОН-А). — Наспівша до Швеції німецька преса принесла вістку, що партизани робили замах на життя високого німецького урядника на Україні. Замах мав місце на Волині, але газети не пишуть де саме. Не пишуть здається тому, бо в останніх часах на Україні таких замахів на життя німецьких урядовців було дуже багато і туди ніхто не хотів їхати. Навіть дуже віддані члени нацистської партії відказувалися їхати на державні посади на Україні.

Знавці українсько-німецьких відносин в Стокгольмі гадають, що був замах на життя німецького комісара на Україні, Роберта Коха. Він вже так дався українцям в знаки, що партизани давно рішили його вбити. Можливо, що цим разом їм вдалося його ранити, бо газети пишуть, що урядовець, на якого був замах, нахотиться в шпиталі. Заговорників поліція не зловила, але з неясної новинки виходить, що розстріляла невинних закладників.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

УКРАЇНСЬКІ СТІННИ КАЛЕНДАРІ НА

1944 РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

Ціна 25 ц. один

Належність треба посылити разом із замовленням На С. О. Д. не висилаємо.

- [] Гетьман Мазепа на коні
- [] Заснидані козаченьки
- [] Тарас Шевченко — Кобзар
- [] Христос добрий пастир
- [] Серце Пресвятої Діви Марії
- [] Серце Ісуса Христа
- [] Вашингтон і Лінколн
- [] Бетси Росс шие Американський прапор
- [] Гірське село в Америці
- [] Зимовий вид — вніхали на прогукую
- [] Діти, що їх ангел стереже
- [] Чотири різні форми Американської армії з прапорами.
- [] Статуя Свободи і Американський Прапор
- [] Діточий марш до побди
- [] Ой післала мене мати до керниченьки
- [] „Роздество Твоє, Христе Боже наш“
- [] Тайна вечера
- [] Пречиста Діва Марія
- [] Хлопець грав на сопілці, пташки приспівують, а завіш і крикли танцюють

Замовлення слати на адресу: „SVOBODA“ Р. О. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

З КОВЕРТАМИ І ГАРНИМИ ВІРШАМИ в українській або англійській мові. 5 і 10 центів кожна.

Замовляйте картки тепер, поки ще є добрий вибір. Вишліть моні-ордер, або марки сьогодні і будьте певні, що будете мати прекрасні картки на Різдво. Належність треба залучити разом з замовленням. (На С. О. Д. не висилаємо).

„SVOBODA“ Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Вишліть мені _____ карток за що залучаю \$ _____

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Стейт _____

ГАБСБУРГ ХОЧЕ МАЛЯРСЬКОГО ПРЕСТОЛУ

ВАШИНГТОН. (ОНА). — Отто Габсбург є того переконання, що як скінчиться світова війна, то Об'єднані Держави повинні відновити стару австрійську монархію і віддати її в руки Отта Габсбурга. Стара австрійська цісаря Зита, мати Оттона, є тої самої думки; каже, що розбравши австро-угорську монархію після першої світової війни, Антанта зробила кривду Габсбургам, яку можна тепер направити. Вона постійно веде в цім напрямі пропаганду і переконує впливових людей, що який була відновлена стара австрійська монархія, то в Європі запанував би спокій.

Зита і її син Отто вже здобули собі в Америці багато приятелів, між котрими ширять свої державні думки і вживають їх для ширення монархістичного руху. Декого вони вже добре скомпromітували, але є ще такі, що уважають відновлення австрійської монархії можливим і помагають Оттови снувати мрії, що він буде монархом. Наприклад, як московська конференція вирішила, що Австрія має стати незалежною державою, то Зита і її американські приятелі пустили вістку, що навіть советський союз є за те, аби Отто засів на австрійській троні. Вони вказували на те, що Отто є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

Політичні обсерватори у Вашингтоні кажуть, що Зита і її син Отто вміють використати свої звязки для монархістичної пропаганди на всі соті відсотків, але що їхня дипломатична робота звичайно кінчиться фіяском. Одно тільки треба їм признати, що в своїй іпертості Габсбурги вміють використати кожну міжнародну ситуацію. Як скінчилася московська конференція, то вже ніби й Сталін був за те, аби Отта зробити цісарем, а тепер ходить у Вашингтоні чутка, що як тільки аліантська армія окупє Середню Європу, то Отто Габсбург стане королем малярської держави. Зита переконує своїх впливових приятелів, що теперішній регент Мадридської Горти, тримає з нацистами і що він довів до того, що Мадридщина воює проти Об'єднаних Держав. Як Аліанти виграють війну, то Горти не може лишитися регентом. Його буде треба скинути і покарати, а найгіршою карою для малярських фашистів буде коронування Отта королем малярської держави, кажуть Габсбурги.

КОРОЛЬ ПЕТРО НЕРВУЄТЬСЯ

КАІРО, Египет. (ОНА). — Відколи югославський король Петро переїхав з Лондону до Египту, від тоді державні справи його уряду так плутаються, що він не знає властиво, чи авторитет його величества матиме яке значіння, чи ні. Король Петро дуже нервується тим, що роблять партизани. Як вони били і вигнали з Югославії німецьких наїздників, то король їх хвалив, але як партизани посягають по владу, то це вже що іншого. Петро гадає, що зорганізування тимчасового уряду в Югославії є насильство, бо влада належить йому і його правительству на вигнанні. Державні кола в Каїро є дуже розсіяні і не знають, на котру ногу стати.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯК НАИБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

AMERICAN HEROES BY LEFF

Private Raymond B. Judd, of Navarre, Ohio, volunteered to swim the swollen and rapid Konomi River, New Guinea, in broad daylight, under heavy enemy fire. Armed only with a pistol and hand grenades, he assisted in towing a rope to the opposite bank to aid the crossing of the river by a platoon of infantry who secured a bridgehead on the opposite shore. He has been awarded the D. S. C. It's up to us to buy the War Bonds! Give them for Christmas.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЦЕНТРАЛІЯ, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 90, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ЛЕНБУРИ, КОНН. — Бр. св. О. Николая, від. 381, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Галицька Січ, від. 207, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

НОРТ ОМБЕРЛЕНД, ПА. — Бр. св. Михайла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ФІЛІАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

АСТОРИЯ, Л. АП. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбуваються в суботу, 18 грудня, в годині 7:30 вечір, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

КОМАНДАНТ НАЦИСТИЧНОЇ ПАРУЛІ ПІСЛАВ ПО ПЛАСТУНА, ВПРАВЛЕНОГО ДО ДЖУНГЛІВ.

КАРНЕГІ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Шевченка, від. 384, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

БОСТОН, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Е. Коновальця, від. 238, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

НЮ КЕСЛ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 74, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ДОНОРА, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ТОВЩІ НА ВИМІНУ. Починаючи з 13. грудня уряд дозволить вимінювати ошаджені товщі за пайкові пункти. На світліні, жінка відомого багача Винсента Астора розмовляє до своїх торговців м'яса про цю переміну.

ТАРЗАН, ч. 885. Дивне зникнення.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Уряд Бр. св. О. Николая, від. 389, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

АДКІНА, ПА. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 120, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ШКАГО, ІЛЛ. — Бр. Рокка, Пр. Богородиці, від. 259, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ДЖУЛІЕТ, ІЛЛ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІОНГСТАВН, О. — Річні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 274, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

МІЛВОКІ, МІС. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбуваються в суботу, 18 грудня, в годині 7:30 вечір, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ГЕМТРЕК, МІШ. — Тов. ім. М. Шахевича, від. 94, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Повідомляємо всіх членів Бр. св. Арх. Михайла, від. 243, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Бр. св. Михайла, від. 308, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 1. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ТІМІС, ОНТ. — Повідомляємо, що річні збори У. Н. Союзу відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. — Річні збори Тов. ім. Богдана Мельничка, від. 345, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

СТ. ЛУІС, МО. — Річні збори Тов. ім. Володимира Вел. від. 179, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ДІТРОІТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, подає до відомо членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

САГІНАВ, МІШ. — Відділ 309 повідомляє своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

МІКІС РАКС, ПА. — Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІОНГСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 140, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Бр. св. Михайла, від. 308, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 1. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Повідомляємо всіх членів Бр. св. Арх. Михайла, від. 243, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ” Прохання читачів „Свободи”, що змінюють свою адресу, вивопити оцей бюлетень, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та виставити його в листі з 10 ц. поштовими знаками до адміністрації „Свободи”. 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище Ч. від. Стара адреса Нова адреса

БАЙОН, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 281, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІНКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Сестр. Благочинних, від. 125, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. — Річні збори Тов. ім. Богдана Мельничка, від. 345, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ТОРОНТО, ОНТ. — Повідомляємо всіх членів, що річні збори 432 відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

КАНЗАС СІТІ, КАНЗ. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА БРАЛИ УЧАСТЬ В ОПЕРАЦІЯХ АЛІАНТІВ.

АЛЖІР. — В аліантських операціях над озером Люнго гради важну роль італійські війська. Вони билися проти німців дуже завзято й понесли поважні втрати. Це була перша битва, в котрій італійці билися як справжня складова частина аліантської армії.

ЗНАГОДИ ПЕРЕХОДИЛИ НАГО ДОМУ. Матрицею СУРМА продає за пів цим дуже цінну книжку в двох томах п. СТРУНІ або Антологія Української Поезії від найдавніших до новітніх часів, яку закладив Богдан Лепкий для вжитку школи й хати. Звичайна ціна \$2.00, тепер лиш \$1.00. Купити цю книжку тепер, а в додатку ще дістанете стійний Калюндар на рік 1944 даром. Пришліть чек, або долара, в листі, адресуйте виразно так: S U R M A 11 E. 7th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ПОТРЕБУЮ ПОМІЧНИКА на фарму. Платити згідно з умовою. Прийду такого, що згодиться на все поштовати на фармі. Українська родина. Голоситись треба на таку адресу: MITRO ZOLNER Route 1, Steuben County, Prattburg, N. Y.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ” Прохання читачів „Свободи”, що змінюють свою адресу, вивопити оцей бюлетень, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та виставити його в листі з 10 ц. поштовими знаками до адміністрації „Свободи”. 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище Ч. від. Стара адреса Нова адреса

ШКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

ЛОРЕІН, О. — Тов. У. Н. Союзу, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 19 грудня, в годині 2. пополуноді, в селі церковній, 300 Беторст ул., точно в 2. годині. Просимо всіх членів прийти і внести свій внесок до У. Н. Союзу, який тепер у нас є в дуже добрих зносинах з Чорчиллом і приятелем з президентом Рузвелтом і що вони нібито вплинули на Сталіна, що однією запорукою триваючого миру на світі є відновлення старої австрійської імперії.

КАНАІ КАІН FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛІТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Refined funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІАДЕЛЬФІЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS. PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимаюсь похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, Нью-Йорк і околицях 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MErose 5-6577